

**REPUBLIKA HRVATSKA
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2009.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

Hrvatski sabor na sjednici održanoj 15. prosinca 2008. godine donio je Državni proračun Republike Hrvatske za 2009. godinu (Narodne novine, br. 149/08 – u daljnjem tekstu: Proračun) i Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu (Narodne novine, br. 149/08 – u daljnjem tekstu: Zakon o izvršavanju).

Zbog predviđenog smanjenja proračunskih prihoda bez primitaka u Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu smanjuju se sredstva proračunske zalihe.

Člankom 18. Zakona o izvršavanju propisuju se mjere ograničenja zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s ovlaštenjem propisanim člankom 75. stavak 3. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08).

Stavkom 2. ovoga članka utvrđena je kvota do koje se Vladi Republike Hrvatske daje ograničenje za davanje suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koja iznosi 2,3 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih u financijskim izvještajima o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. godine na obrascu PR-RAS.

Od navedenih mjera ograničenja člankom 2. ovoga Zakona izuzimaju se jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za projekte koji se sufinanciraju iz pretprijetnih programa Europske unije čime se iste žele potaknuti na što aktivnije sudjelovanje i prijavljivanje projekata za financiranje iz programa Europske unije.

Mijenja se iznos do kojeg se Vlada može zadužiti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala što je iskazano u Računu financiranja. Iz Računu financiranja vidljiva je orijentacija Vlade prema inozemnom tržištu te se u tom smislu struktura financiranja promijenila. Tekuće otplate glavnice duga, iskazane u financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna mijenjaju se sa 487.913.680,00 kuna na 554.495.200,00 kuna.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 109/07.), a koji stupa na snagu 17. svibnja 2009. godine, propisuje se da prestaje ovlast poglavarstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao izvršne vlasti, a ti poslovi se raspoređuju između nositelja izvršne vlasti (općinski načelnik, gradonačelnik i župan) i predstavničkog tijela.

Budući da se u članku 38. stavku 6. Zakona o izvršavanju koristi riječ «županijsko poglavarstvo», istu je potrebno zamijeniti riječju «župan» radi terminološkog usklađivanja sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 109/07.).

U skladu s navedenim, ovim se Zakonom:

- smanjuju sredstva proračunske zalihe,
- od mjera ograničenja iz članka 18. stavka 2. Zakona o izvršavanju za davanje suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koja iznosi 2,3 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izuzimaju i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za projekte koji se sufinanciraju iz pretprijetnih programa Europske unije,
- mijenja visina zaduživanja;
- terminološki usklađuje odredba članka 38. stavka 6. Zakona o izvršavanju sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 109/07.).

Predložena rješenja omogućuju redovito izvršavanje prava i obveza proračunskih korisnika u skladu s makroekonomskom politikom i financijskim mogućnostima Državnog proračuna u 2009. godini.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurat se će sredstva iz izvornih prihoda i primitaka Proračuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu po hitnom postupku sadržan je u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 6/02 – pročišćeni tekst, br. 41/02, 91/03 i 58/04) i to zbog drugih osobito opravdanih državnih razloga. Naime, radi pravodobnog izvršavanja rashoda i izdataka Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, potrebno je donijeti Zakon po hitnom postupku, jer bi njegovim nedonošenjem mogle nastupiti štetne posljedice u pogledu izvršavanja poslova, funkcija i programa korisnika državnog proračuna u 2009. godini.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠAVANJU
DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA 2009. GODINU

Članak 1.

U Zakonu o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu («Narodne novine», br. 149/08.) u članku 11. stavku 1. iznos: «429.977.617,00» zamjenjuje se iznosom: «329.977.617,00».

Članak 2.

U članku 18. stavku 3. iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:
«4. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za projekte koji se sufinanciraju iz prepristupnih programa Europske unije.»

Članak 3.

U članku 26. stavku 1. iznos: «12.764.034.950,00» zamjenjuje se iznosom: «15.344.114.607,00».

U stavku 2. iznos: «9.825.117.452,00» zamjenjuje se iznosom: «9.823.717.452,00».

U stavku 3. iznos: «487.913.680,00» zamjenjuje se iznosom: «554.495.200,00».

Članak 4

U članku 38. stavku 6. riječi: «Županijsko poglavarstvo dužno je» zamjenjuju se riječima: «Župan je dužan».

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u «Narodnim novinama», osim članka 4. koji stupa na snagu 17. svibnja 2009.

TEKST ODREDBI
ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU (Narodne novine, br. 149/08)
KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 11.

(1) U Proračunu su planirana sredstva proračunske zalihe u iznosu od 429.977.617,00 kuna.

(2) O korištenju sredstava proračunske zalihe odlučuje Vlada.

(3) Predsjednik Vlade može raspolagati sredstvima proračunske zalihe do pojedinačnog iznosa od 500.000,00 kuna.

(4) Ministar financija može raspolagati sredstvima proračunske zalihe do pojedinačnog iznosa od 100.000,00 kuna.

(5) Neurošena sredstva iz ovoga članka korisnik je dužan vratiti u proračunsku zalihu.

Članak 18.

(1) Ovlašćuje se Vlada da može dati suglasnosti za zaduživanje jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave koja je u financijskom izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. (Obrazac: PR-RAS) iskazala višak prihoda poslovanja u stupcu 7 pod oznakom AOP 223.

(2) Ovlašćuje se Vlada da može izdati suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, najviše do 2,3 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih u financijskom izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. (Obrazac: PR-RAS u stupcu 7 pod oznakom AOP 001).

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka ne odnose se na:

1. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je Vlada dala suglasnosti do 31. prosinca 2008., a nisu korištene u 2008. godini,

2. jedinice lokalne samouprave na područjima posebne državne skrbi,

3. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje ostvaruju kreditna sredstva za nabavu nefinancijske imovine iz sredstava Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske i Fonda za razvoj i zapošljavanje.

(4) Odluke o davanju suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je Vlada donijela do 31. prosinca 2008. godine a koje se mogu koristiti od 1. siječnja 2009. godine ulaze u ograničenje od 2,3 posto iz stavka 2 ovoga članka.

2. Zaduzivanje i tekuće otplate

Članak 26.

(1) Ovlašćuje se Vlada da se može zadužiti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala do ukupnog iznosa od 12.764.034.950,00 kuna, koji je iskazan u računu financiranja Proračuna.

(2) Tekuće otplate glavnice državnoga duga, iskazane u Računu financiranja Proračuna za 2009. godinu u iznosu od 9.825.117.452,00 kuna, te pripadajuće kamate imaju u izvršavanju Proračuna prednost pred svim ostalim izdacima.

(3) Ukupna visina zaduženja iskazana u financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna iznosi 1.474.206.840,00 kuna. Tekuće otplate glavnice duga, iskazane u financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna iznose 487.913.680,00 kuna.

Članak 38.

(1) Pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u razdjelu 025 – MINISTARSTVO FINANCIJA odnose se na pomoći županijama te na pomoći općinama i gradovima prve i druge skupine na područjima posebne državne skrbi. Pomoći se osiguravaju u iznosu koji odgovara razlici između sredstava na temelju kriterija iz ovoga članka Zakona i procijenjenog povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2008. godinu iz članka 37. ovoga Zakona koji preuzima državni proračun.

(2) Pomoći županijama iz stavka 1. ovoga članka odnose se na ulaganja u razvojne programe županija, općina i gradova na njihovu području.

(3) Kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći županijama jesu: broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda županijskog proračuna za 2007. godinu po stanovniku na razini države (državni prosjek) i prihodi županijskog proračuna za 2007. godinu po stanovniku županije, broj stanovnika Republike Hrvatske (bez Grada Zagreba) po 1 km površine Republike Hrvatske (državni prosjek) i broj stanovnika pojedine županije po 1 km površine županije.

(4) Najmanje 75% pomoći iz stavka 2. ovoga članka županije raspodjeljuju na općine i gradove s njihova područja koji nisu izravno korisnici pomoći iz ovoga članka.

(5) Županijska skupština propisuje kriterije za raspodjelu dijela pomoći iz stavka 4. ovoga članka za namjene iz stavka 10. ovog članka.

(6) Županijsko poglavarstvo dužno je do 30. ožujka 2009. donijeti raspored sredstava na općine i gradove iz stavka 4. ovoga članka te ga u roku od 15 dana nakon donošenja dostaviti Ministarstvu.

(7) Kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći općinama i gradovima iz stavka 1. ovoga članka jesu: broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda po stanovniku za 2007. godinu općina i gradova na razini države (državni prosjek), prosjek prihoda po stanovniku skupine (članak 4. i 5. Zakona o područjima posebne državne skrbi »Narodne novine«, br, 86/08.), odnosno pojedine općine i grada, broj stanovnika po 1 km na razini I. i II. skupine područja posebne državne skrbi (skupinski prosjek) i broj stanovnika po 1 km pojedine općine i grada, udio rashoda za kapitalne programe za 2007. godinu u ukupnim rashodima, racionalnost izvršenja funkcija sustava (broj zaposlenih, rashod po zaposlenom) i rashodi za funkcije grada (ispod 30.000 stanovnika) u 2007. godini.

(8) Županije iz stavka 1. ovoga članka mogu koristiti pomoći samo za ulaganja u kapitalne programe – Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila – osnovni račun 42311 Osobni automobili).

(9) Općine i gradovi, iz stavka 1. ovoga članka, mogu koristiti pomoći samo za financiranje Rashoda za materijal i energiju (podskupinu 322 Računskog plana proračuna) i za ulaganja u kapitalne programe – Rashodi za nabavu nefinancijske

imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila – osnovni račun 42311 Osobni automobili).

(10) Na korisnike pomoći iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i odredbe o rashodima za zaposlene i o ostalim rashodima i naknadi troškova zaposlenima koje se odnose na korisnike Proračuna, a u skladu s člankom 128. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 86/08.).

(11) Županije, općine i gradovi koji su izravni korisnici pomoći iz ovoga članka dužni su tromjesečno izvještavati Ministarstvo o korištenju pomoći na propisanim obrascima.

(12) Općine i gradovi koji su korisnici pomoći iz stavka 4. ovoga članka dužni su tromjesečno izvještavati županiju o korištenju pomoći na način i u roku koji propiše županija.

(13) Ako županija ne donese raspored sredstava iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo će obustaviti doznaku pomoći.

(14) Ako županije, općine i gradovi ne koriste namjenski odobrena sredstva pomoći i ne obavještavaju na način i u propisanom roku, Ministarstvo će im obustaviti doznaku pomoći.

(15) Županijama, općinama i gradovima koji kupuju dionice ili udjele u trgovačkom društvu suprotno članku 64. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) Ministarstvo će obustaviti doznaku pomoći.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1. – Zbog predviđenog smanjenja proračunskih prihoda bez primitaka u Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, smanjuju se sredstva proračunske zalihe.

Članak 2. – Člankom 18. Zakona o izvršavanju propisuju se mjere ograničenja zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s ovlaštenjem propisanim člankom 75. stavak 3. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08).

Stavkom 2. utvrđena je kvota do koje se Vladi Republike Hrvatske daje ograničenje za davanje suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koja iznosi 2,3 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih u financijskim izvještajima o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. godine na obrascu PR-RAS.

Od mjera ograničenja iz stavka 2. izuzimaju se i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za projekte koji se sufinanciraju iz pretprijetnih programa Europske unije, čime se iste žele potaknuti na što aktivnije sudjelovanje i prijavljivanje projekata za financiranje iz programa Europske unije.

Članak 3. – Mijenja se iznos do kojeg se Vlada može zadužiti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala što je iskazano u Računu financiranja. Iz Računu financiranja vidljiva je orijentacija Vlade prema inozemnom tržištu te se u tom smislu struktura financiranja promijenila.

Tekuće otplate glavnice duga, iskazane u financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna mijenjaju se sa 487.913.680,00 kuna na 554.495.200,00 kuna.

Članak 4. – Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 109/07.), a koji stupa na snagu 17. svibnja 2009. godine, propisuje se da prestaje ovlast poglavarstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao izvršne vlasti, a ti poslovi se raspoređuju između nositelja izvršne vlasti (općinski načelnik, gradonačelnik i župan) i predstavničkog tijela.

Budući da se u članku 38. stavku 6. Zakona o izvršavanju koristi riječ «županijsko poglavarstvo», istu je potrebno zamijeniti riječju «župan» radi terminološkog usklađivanja sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 109/07.).

Članak 5. – Propisuje se da Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama, odnosno istovremeno kada stupaju na snagu Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, osim članka 4. koji stupa na snagu 17. svibnja 2009. kada stupa na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 109/07.).